

Liturgie Kom-in-de-kerk-dienst/ jeugddienst Emmen, 5 juni 2016

Thema: heeft de(ze) kerk nog toekomst?

1. Votum

Onze hulp is in de naam van de HERE die hemel en aarde gemaakt heeft.

2. Vredegroet

Genade voor u en vrede van God onze Vader in de Heer Jezus Christus. Amen

3. Zingen: **Psalmen Voor Nu 84**

4. Intro

5. Gebed

6. Schriftlezing: **Johannes 10:22-30** (gelezen door...)

7. Zingen: **Opwekking 618 (Jezus hoop van de volken)**

8. Preek

9. Zingen: **Opwekking 378 (ik wil jou van harte dienen)**

10. Gebed

11. Geloofsbelijdenis: **Sela – U brengt ons samen**

12. Inzameling van de gaven (*diakenen geholpen door...*)

13. Slotzang: **Opwekking 733 (duizend redenen)**

14. Zegen.

De genade van de Heer Jezus Christus, en de liefde van God en de eenheid met de heilige Geest zij met u allen.

Amen zingen: **LvdK 456:3**

Intro

Kun je je een wereld voorstellen zonder *social media*?

Veertigplussers *gebruiken* het, maar volgens een collega¹ *leeft* de jongere generatie in *social media*.

Dat *triggerde* me: de nieuwe generatie *leeft* in *social media*.

Wat betekent dat voor de kerk?

Bijzonder is, dat de kerk het al bijna 2000 volhoudt.

Dat laat zien dat ze **flexibel** is.

Daarom ook niet al te krampachtig reageren op nieuwe ontwikkelingen.

Toen de boekdrukkunst werd uitgevonden, zette dat de wereld op z'n kop. Dat kun je je nu misschien niet meer voorstellen, maar het is vergelijkbaar met de komst van tv/internet/computer nu. En er is geen kerk die niet dankbaar gebruik maakt van de resultaten van de boekdrukkunst...

Of wat dacht je van het orgel? Toen die uitgevonden werd, bracht dat ook nogal wat beroering – en het werd als 'werelds instrument' geweerd uit de kerken – nou, moet je nu eens kijken en horen...!

Er is in de loop van de tijd veel veranderd, ook in de kerk.

En dat is nodig; je moet meebewegen, anders verlies je de aansluiting.

De kerk moet geen museum van oudheden worden/zijn.

Dat de kerk er na 2000 jaar nog steeds is, laat zien dat zij niet alleen flexibel maar ook **standvastig** is.

Er is veel veranderd, maar de kerk is nog steeds kerk.

Hoe kan dat? Wat is haar geheim? Hoe heeft de kerk toekomst?

Daar gaat het vanmiddag over: wat is het eigenlijke van de kerk?

Gebed

Lezing: Johannes 10:22-30

Zingen: Opwekking 618

Preek

1. Facade [dia1]

Weet je wat dit is? (foto van Petra, Jordanie)

Prachtig bouwwerk, helemaal uitgehakt in de rots.

Ken je de film *Indiana Jones and the last crusade*?

Daarin komt dit bouwwerk ook voor.

Dan rijden ze op paarden met een vaart naar binnen, en is er een heel geheimzinnig gangenstelsel achter.

Maar je wordt gewoon voor het lapje gehouden: het is nep.

Want in werkelijkheid is er niks achter dan een kleine ruimte.

Dat hele ding is een grote facade, een mooie gevel, een prachtige buitenkant, verder niks.

Hoe is dat met de kerk?

In Nederland heb je overal prachtige kerken staan – enorme bouwwerken soms, gigantisch. Hoog, groot, indrukwekkend – hoe hebben ze het voor elkaar gekregen, denk je wel 's?

En wat moet dat een geld gekost hebben! Dat hadden de mensen er blijkbaar allemaal voor over – dat zegt wel wat...

¹ Rien van den Berg, Aan de knoppen van de kerk zit een verloren generatie. Essay in *Nederlands Dagblad*, 27 mei 2016

Maar als je er nu binnenkomt, zie je dat het een museum is geworden.
Of er komt zondags nog een handjevol vooral grijze mensen naar toe.
Heel veel kerken worden zelfs gesloopt.

Wij hebben het hier ook prima voor elkaar – mooi gebouw, goede voorzieningen.
Net een nieuw podium. Nieuwe apparatuur om de diensten op te nemen en uit te zenden. Prachtig – ook met liefde opgebouwd en gegeven.
En we zijn misschien wel een beetje trots dat er bij ons nog zoveel mensen – en vooral ook jongeren! – naar de kerk gaan.
Dat is ook een wonder – maar er zijn best zorgen, want kijk 's hoe leeg het 's middags nogal 's is...

Het gevaar voor de kerk is dat het allemaal een facade wordt.
Een mooie buitenkant, maar van binnen stelt het niks voor.
Daarom moet je ook niet zeggen dat dit de kerk is.
Je zegt dat wel: we gaan naar de kerk, en dan bedoel je dit bouwwerk.
Maar je kan deze kerk rustig afbreken, terwijl de kerk blijft bestaan.
Want **[dia2] een echte kerk is niet gebouwd van baksteen, maar van levende stenen.**
Jij, en jij, en jullie, wij samen zijn de kerk. De kerk – dat ben jijzelf!
Dus als het om de toekomst van de kerk gaat, is het ook belangrijk wat jij er zelf van maakt!

En dat is best een risico.
Want niet alleen dit gebouw kan een facade zijn, je kunt het ook zelf zijn: een mooie buitenkant met niks (of niet veel) er achter.
Hoeveel mensen doen zich niet anders en beter (vromer, christelijker) voor dan ze zijn?
En jij? En ik?

Zo slecht!
Dat hoor je van mensen die vroeger wel naar de kerk gingen, maar die zijn afgeknapt op het verschil tussen wat mensen zeiden en wat ze deden.
Je hoort het van jongelui, die zich storen aan de vrome praat van leeftijdgenoten op catechisatie en vereniging, maar die zo gauw ze buiten zijn heel andere taal uitslaan.
Ik hoor het van gemeenteleden die zeggen: ja, je denkt toch niet dat ik in de kerk ga zitten huilen omdat ik ergens door geraakt word - dan zit iedereen naar mij te kijken...
Of die bang zijn bij een lofprijzing hun hand omhoog te doen – want wat zullen andere mensen daar wel niet van zeggen?
Grote kans dat je hier in de kerk zit omdat dat moet van je ouders...
En anderen die gewoontegetrouw gaan, maar die het in wezen allemaal niet zoveel meer zegt.
Hoeveel facade, vrome buitenkant, houden we met elkaar nog overeind?
Dat is een kerk zonder toekomst.
Dan kun je wachten tot de boel in mekaar stort.

Ik bid God dat Hij dat wil voorkomen, en dat Hij nog echt geloof zal vinden als Hij terugkomt, ook hier in Emmen.
Maar het is niet vanzelfsprekend.
Van de gemeenten die in het Nieuwe Testament genoemd worden, is niks overgebleven...
Daarom hoop ik dat je zover komt dat je niet voor andere mensen naar de kerk gaat, maar voor God, omdat je van God houdt.
Ik hoop dat je niet teveel let op wat andere mensen zullen vinden van wat je zegt en doet, maar dat voor jou belangrijk is wat God van je vindt.
Dat je weet dat jij er voor Hem mag zijn zoals je bent, zonder masker, zonder vrome prietpraat.

[dia3] **De kerk is er niet voor heiligen, maar voor schijnheiligen – mensen zoals ik en jij.**

Mensen die zondig zijn, en dat erkennen en er soms flink van balen.

De kerk is niet voor brave broeders en vrome zusters die met man en macht een indrukwekkende gevel in stand willen houden.

Maar voor mensen die zichzelf kennen en weten dat er geen groter zondaar is dan zichzelf, en dat het dus per definitie wel meevalt met diegene naast je.

De kerk is voor mensen die steeds weer struikelen en vallen, die moe zijn – vooral van zichzelf; kleine mensen, kinderen, tieners, jongelui, puur, eerlijk, kwetsbaar.

Die ontdekt hebben dat ze bij God mogen komen schuilen, onder zijn vleugels – veilig, geborgen.

[dia4] **Dat moet de kerk zijn: een plek waar niet telt wat je doet maar wie je bent.**

Een plek waar vergeving is en verzoening, en waar je steeds weer – voor de honderdduizendste keer! – opnieuw mag beginnen.

Zo'n plek heb je gewoon nodig.

Een plek waar het niet gaat om de buitenkant van ons mensen, maar om de binnenkant, het hart, de liefde van God.

De kerk als plek waar je samen het feest van genade viert.

2. Ad Fontes [dia5]

We gaan even moeilijk doen: ik wil je twee latijnse woordjes leren.

De eerste is [dia6] *Ad. Nou, valt mee – denk gewoon aan Van Noort... ;-)*

Het tweede is wat onbekender: [dia7] *Fontes. Ad Fontes.*

Dat is misschien wel het allerbelangrijkste als het om de toekomst van de kerk gaat.

Wat het betekent: Ad Fontes = [dia8] Naar de Bronnen.

De bron – daar is het allemaal begonnen, daar komt het vandaan.

Denk even aan rivieren als Rijn en IJssel - die zijn ergens ontstaan.

Ergens ver weg, boven in een berg, waar het water omhoog komt uit een bron.

Je kunt het je niet voorstellen: zo'n enorm brede rivier – begonnen in een kleine bron.

Onderweg komt er natuurlijk veel meer water bij: sloten, andere rivieren die er in uitstromen.

Afvalwater dat er op wordt geloosd. Veel vuil, troebel water.

Hoe anders is dat bij de bron – daar is het zo zuiver en schoon dat je het kan drinken!

Voor een rivier is heel belangrijk om met de bron verbonden te blijven: als er niet steeds nieuw, vers, fris, zuiver water komt, als er bijvoorbeeld een dam in de rivier gelegd wordt, dan wordt het water dood, zit er geen leven meer in, is het goor en gaat het stinken.

Voor de kerk, en voor jezelf als gelovige betekent dat: [dia9] **telkens weer bedenken: hoe is het ook alweer begonnen?**

Met de schepping door God. Het volk Israël. Dat Jezus naar de aarde is gekomen. Zijn lijden, sterven aan het kruis. Zijn opstanding uit de dood. Pinksteren – dat de Heilige Geest gekomen is en de eerste christelijke gemeentes.

Terug naar de bron, waar het begint.

Terug naar de Bijbel, waar het immers over dat begin gaat.

Terug naar God, met/bij wie nog steeds alles begint.

Terug naar de Bron, want gaandeweg de tijd is er zoveel bijgekomen, is de kerk zo breed geworden, is er ook troep bijgekomen, viezigheid, humbug – dingen die in feite niet zoveel met kerkzijn te maken hebben. Gewoontes. Tradities. Rituelen. Regels.

Ik zeg niet dat die onbelangrijk zijn: het is prima om samen afspraken ergens over te maken: zo gaan we het doen.

Tuurlijk is zingen van Psalmen met het orgel belangrijk.

En het zingen van Opwekking met de muziekgroep is belangrijk.

Maar bij de Bron ontdek je dat het allerbelangrijkste is *dat* er gezongen wordt en muziek gemaakt!

Daarom is het zo goed en verfrissend om te bedenken: waar doen we het voor?
Want het kan maar zo dat regels, tradities, gewoontes en rituelen *doel op zich* zijn geworden, doorslaggevend, strijdpunt.

Nee: Ad Fontes! Terug naar de Bronnen.

[dia10] **Waar gaat het om? Waar is de kerk kerk voor?**

Wat – beter: *Wie* is onze Bron? Wie brengt ons samen?

Zijn we, ben jezelf nog echt verbonden met de Heer van de kerk?

Is Jezus je Hoofd? Heeft Hij het te zeggen in de kerk en in je eigen leven?

Luister je naar de stem van de Goede Herder, of doe je als het erop aankomt waar je zelf zin in hebt of wat goed voelt?

Ben je verbonden aan de wijnstok en stroomt zijn levenbrengend sap naar je toe, of zit je op dood spoor, en is het vooral veel plicht en weinig passie?

Ben je deel van het lichaam van Christus? Gaat het in de kerk echt om Jezus en over God?

Laat het daar vooral over gaan. Over Heerlijk Helder Zuiver Water.

Over Jezus, die onze Bron van leven is. Van levensbelang voor de toekomst.

Kom op mensen, met z'n allen: Ad Fontes!

3. Dienstbaar [dia11]

Vrolijk word ik er niet van, dat er steeds minder mensen in ons land naar de kerk gaan.

Tegelijk denk ik, is krimp misschien ook weer niet zo heel slecht.

De vanzelfsprekendheid is voorbij: het is goed dat jij zelf een bewuste keus maakt.

Geen echte rol van betekenis meer in de samenleving: het is goed dat kerk en macht niet meer gekoppeld zijn.

Het is niet meer de tijd voor grote woorden en al te stellige zekerheden (dat vingertje).

Het is een kans voor de kerk weer meer te worden wat ze is: in navolging van Jezus nederig, dienstbaar, bewogen, liefdevol zoekend, meegaand.

Niet belerend en afwijzend, maar lokkend en trekkend.

Niet verdelend in steeds meer soorten, maar samenbindend.

Niet op een eiland verscholen achter hoge muren van prachtige gebouwen, maar midden tussen de mensen, een zoutend zout en een lichtend licht in de samenleving.

Getuigen van Jezus, van een Koning die voor ons op de knieën en aan het kruis ging – wat zullen wij dan anders doen dan dat Levend Water uitdelen?!

De kerk dat ben jezelf.

Laat het geen facade zijn. Laten we steeds weer terugkeren naar de Bron. En vanuit Hem dienstbaar zijn.

Als het om de toekomst van de kerk speel je dus zelf een belangrijke rol!

Tegelijk, wat me rust geeft, is dat ik weet dat de kerk niet van ons is.

Het is uiteindelijk niet onze zaak, wij hoeven 'm niet draaiend te houden.

De kerk is van Christus.

En zoals Christus er altijd is, zo zal de kerk er ook altijd zijn.

Wat Jezus als Goede Herder zegt: [dia12] *Mijn schapen luisteren naar mijn stem, Ik ken ze, en zij volgen Mij. Ik geef ze eeuwig leven: ze zullen nooit verloren gaan en niemand zal ze uit mijn hand roven.* (Johannes 10:27,28)

Daarom: alleen dichtbij Jezus heeft de(ze) kerk toekomst!

Amen